

**comissió obrera
nacional de Catalunya**

PRESSUPOSTOS GENERALITAT 2015

Notes sobre els aspectes més rellevants

1.- Pressupostos 2015

Els Pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2015 contempnen un increment nominal del 4,0% respecte dels pressupostos aprovats pel 2014¹, una xifra que es situa per sobre de les previsions d'increment del PIB nominal del 3,0% (2,2% en termes reals) entre el 2014 i el 2015. En aquests sentit els pressupostos serien moderadament expansius si fossin reals.

Cal tenir, no obstant, en compte que en relació amb els pressupostos aprovats pel 2010 s'ha acumulat una reducció del pressupost del Sector Públic de la Generalitat de 6.444 milions d'€, la qual cosa significa un retrocés, entemes bruts, del -17,5%.

Els Pressupostos del 2015 inclouen 6 noves entitats i en suprimeixen 3 en relació amb els del 2014, la majoria de les entitats suprimides i les seves funcions queden subsumides en les noves creades, en d'altres ja existents o en els propis departaments de la Generalitat, com per exemple en el cas de l'ICASS². Aquest desapareix i les seves funcions queden subsumides en el Departament de Salut, mentre que les de nova creació són entitats minoritàries sobre les quals la Generalitat ha passat a tenir un control majoritari.

Els Pressupostos del 2015, afegint la despesa associada als venciments del deute d'inversions de períodes anteriors, sumen un volum global de 36.942,9 milions d'€.

2.- Augment dels ingressos sustentat en partides que depenen d'un acord polític previ amb el Govern Central que no està contemplat en el Projecte de Pressupostos Generals de l'Estat

¹ Es compara el pressupost aprovat de tots els programes de despesa sense computar la despesa corresponent a l'amortització del deute públic (capítol 9 del pressupost) dels Pressupostos del 2014 amb els del 2015, o el que és el mateix la despesa dels capítols 1 a 8, sense tenir en compte la despesa associada als venciments del deute d'inversions realitzades en períodes anteriors, les amortitzacions del capítol 9 de despesa.

² ICASS: Institut Català d'Assistència i Serveis Socials.

L'augment previst en els ingressos del Sector Públic de la Generalitat (sense tenir en compte els ingressos associats al refinançament dels venciments del deute d'inversions de períodes anteriors) és del 4,0%, 1.1167,6 milions d'€ més que en els pressupostos del 2014. Això és el resultat de:

- l'augment dels ingressos no financers³ del 4,7%, 1.267,7 milions d'€ més que el 2014.
- un augment dels ingressos d'actius financers (principalment reintegraments de préstecs fets per la Generalitat), amb un increment del 28,6%, de 206,1 milions d'€ més que el 2014.
- i els menors ingressos derivats del nou endeutament, com a conseqüència del menor dèficit previst, que es redueixen el -16,2%, 306,1 milions d'€ menys que el 2014. La qual cosa significa un endeutament net pel 2015 de 1.586,3 milions d'€.

Cal tenir en compte que els pressupostos del 2015 preveuen un menor endeutament brut del Sector Públic de la Generalitat com a conseqüència, tant del menor dèficit, com del menor volum d'amortitzacions (venciments) del deute que hi ha previstes pel 2015 en relació amb el 2014, derivat del calendari d'amortitzacions, i que es preveu que siguin per un valor de 6.468,3 milions d'€, un -5,2% menys que el 2014.

L'augment dels ingressos no financers respon:

- a) als majors recursos pressupostats, en relació amb el 2014, derivats del model de finançament autonòmic, que en conjunt tenen un increment del 8,1%, 1.404,0 milions d'€ més que el 2014, i signifiquen un total de 18.827,1 milions d'€.
- b) a l'augment en els ingressos tributaris propis i ingressos derivats de prestació de serveis propis del sector públic de la Generalitat, que creixen el 26,2%, 646,2 milions d'€ més que el 2014, i que assoleixen un total de 3.116,5 milions d'€.
- c) i a l'increment d'ingressos derivats de la resta de transferències corrents⁴ i de les transferències de capital rebudes pel Sector Públic de la Generalitat (provinents principalment de l'Estat i la Unió Europea), que augmenten el 23,0%, 944,2 milions d'€ més que el 2014, fins a un valor de 5.055,5 milions d'€.
- d) l'increment acumulat de les tres partides anteriors es compensa, en part, per una previsió de reducció dels ingressos patrimonials i d'alienació d'inversions reals, que acumulen una caiguda del -64,2%, 1.727,0 milions d'€ menys que el 2014, fins a una xifra de 961,4 milions d'€.

(a) L'augment del 8,1% dels recursos derivats del model de finançament descansa principalment en la previsió d'una bestreta del Fons de Competitivitat, de 789 milions d'€, que no està recollida en el Projecte de Pressupostos Generals de l'Estat i que per tant està subjecte a una negociació política prèvia. Sense aquesta partida, els recursos del model de finançament augmenten només el 3,5%, 615 milions d'€ més que el 2014. Aquests majors ingressos són conseqüència:

³ Ingressos associats als capítols 1,2,3,4,5, 6, i 7 dels pressupostos.

⁴ Aquelles transferències no vinculades al Model de finançament autonòmic i que majoritàriament tenen un caràcter finalista.

- d'un increment de 1.307,6 milions d'€ en les previsions d'ingressos dels següents impostos de la cistella del model de finançament: l'augment del 9,8% de l'ingrés en la bestreta de la participació en l'IVA; l'augment del 5,3% de l'ingrés en la bestreta de la part autonòmica de l'IRPF; l'augment del 21,2% en l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats; l'augment del 28,1% en la previsió d'ingrés de l'impost de successions i donacions, per l'aplicació de la modificació normativa prevista pel 2014 en l'impost de successions; l'augment del 4,3% de la bestreta de la participació en el rendiment del tipus estatal de l'impost sobre hidrocarburs i del tipus autonòmic de l'impost; l'augment del 10,2% en la previsió d'ingrés dels tributs sobre el joc; i l'increment de l'11,0% en la previsió d'ingrés de l'impost sobre determinats mitjans de transport (impost de matriculació).
- aquests increments, derivats d'una previsió de creixement de l'activitat econòmica, estan compensats en part per la reducció prevista de -178,9 milions d'€ en relació amb els pressupostos del 2014 en els recursos provinents dels següents impostos de la cistella del model de finançament: la reducció del -13,5% de la bestreta de la participació en l'impost sobre el tabac; la reducció del -14,3% de la bestreta de la participació en l'impost sobre l'energia; la reducció del -3,6% en l'impost sobre el patrimoni; i la reducció del -1,3% de la bestreta de la participació en l'impost sobre alcohols.
- a més també hi ha una reducció en les previsions d'ingressos per transferències del model de finançament (sense tenir en compte la bestreta del Fons de Competitivitat), 496,8 milions d'€ menys que els pressupostats el 2014, tant per les menors liquidacions pendents d'anys anteriors previstes, com per una reducció dels recursos conjunts associats al Fons de Suficiència Global, al Fons de Garantia de Serveis Públics Fonamentals, i als Fons específics sanitaris.

(b) Pel que fa a l'augment dels ingressos tributaris propis (impostos, taxes i cànon propis) i ingressos derivats de prestació de serveis propis del sector públic de la Generalitat, aquest increment descansa principalment en la previsió de la recaptació de 645 milions d'€ en l'impost sobre dipòsits bancaris si bé aquesta recaptació depèn d'una compensació pagada per l'Estat que no està prevista en el Projecte de Pressupostos Generals de l'Estat. Sense tenir en compte aquest component els ingressos de tributs i serveis propis del sector públic de la Generalitat es mantenen pràcticament estables, amb un augment del 0,4% com a conseqüència de:

- Per una part, hi ha un increment de 57,1 milions d'€ derivat de l'augment en la recaptació prevista de l'Impost sobre estades en establiments d'allotjament turístic; per l'augment en les taxes del sector públic de la Generalitat, principalment com a conseqüència de l'increment del 5% en les taxes de quota fixa; i per la creació al llarg del 2014 dels següents nous tributs propis: l'Impost sobre la provisió de continguts per part dels prestadors de serveis de comunicacions electròniques pel foment del sector audiovisual i per a la difusió cultural digital, l'Impost sobre la producció termonuclear d'energia elèctrica per la seva incidència en el medi ambient, l'Impost sobre l'emissió de gasos i partícules a l'atmosfera produïda per la indústria, i l'Impost sobre els habitatges buits (encara en tràmit parlamentari). En conjunt, la recaptació prevista d'aquests nous Impostos propis pel 2015 és de 59,2 milions d'€.
- Per una altra part, hi ha un increment previst en la resta d'ingressos del capítol tres dels pressupostos, de 30,1 milions d'€, principalment derivats dels serveis

sanitaris, assistencial i de transports prestats pel conjunt d'entitats del sector públic de la Generalitat.

- Aquests dos augments es veuen pràcticament compensats per la reducció prevista de -75,1 milions d'€ en els següents tributs. Els tributs recaptats per l'Agència Catalana de l'Aigua, que es redueixen en -31,5 milions d'€ (principalment el cànon de l'aigua); els tributs recaptats per l'Agència de Residus de Catalunya que es redueixen en -19,8 milions d'€ (els Cànon de Residus municipals, de residus construcció i de residus industrials); i la recaptació prevista de l'Impost sobre grans establiments comercials que es redueix en -23,8 milions d'€.

(c) L'increment d'ingressos derivats de la resta de transferències corrents i de les transferències de capital rebudes pel Sector Públic de la Generalitat són conseqüència, principalment, de la previsió de 759 milions d'€ d'ingressos a càrrec de la Disposició addicional 3^a de l'Estatut d'Autonomia corresponents a l'any 2008⁵, partida que tampoc està prevista en el Projecte de Pressupostos Generals de l'Estat pel 2015. Sense aquesta partida, la resta de transferències corrents i les transferències de capital, corresponents bàsicament als programes del Servicio de Empleo Estatal i a les vinculades amb l'aplicació de la llei de la dependència, creixen moderadament, amb un augment del 4,5% 158 milions més que en els pressupostos del 2014.

(d) Finalment, els menors recursos derivats d'ingressos patrimonials (per la forta reducció dels ingressos derivats de concessions administratives de la Generalitat, 1.212,0 milions d'€ menys que el 2014) i d'alienació d'inversions reals (derivats de la venda d'actius reals de la Generalitat, 764,0 milions d'€ menys que l'any 2014), recursos en la seva major part no recurrents i que responen a una política de privatitzacions, es redueixen significativament respecte dels pressupostos del 2014, vistes les dificultats per executar aquestes partides durant l'any en curs.

3.- Es consoliden la gran majoria de retallades si bé la despesa global augmenta com a conseqüència principalment de la recuperació de la paga extra i del sou i la jornada dels interins.

L'augment del 4,0% de la despesa significa 1.167,7 milions d'€ més que en els pressupostos del 2014, i és el resultat de quatre elements diferenciats:

- l'augment de la despesa de funcionament⁶ i de la despesa d'inversió⁷, que en conjunt incrementen el 5,1%, 1.197,8 milions d'€ més que els pressupostos aprovats pel 2014, amb una dotació de 24.465,8 milions d'€.
- l'augment del 344,4% del capítol 5 dels pressupostos, com a conseqüència de l'augment del fons de contingència, 155,0 milions d'€ més que el 2014, i que en conjunt significa una despesa de 200,0 milions d'€.
- i a l'increment del 19,5% de la despesa associada al capítol 8 dels pressupostos, principalment com a conseqüència de l'augment en la

⁵Aquests recursos han estat reclamats pel Govern de la Generalitat a través d'un requeriment al Ministeri d'Hisenda i posteriorment amb un recurs al tribunal contenciós administratiu.

⁶Despesa associada a la remuneració de personal, compra de béns i serveis i transferències corrents.

⁷Capítols 1 a 7, sense el 3 i el 5, dels pressupostos

concessió de préstecs i constitució de dipòsits i fiances per part de la Generalitat, 97,3 milions d'€ més que el 2014, i que en conjunt significa una despesa de 596,1 milions d'€.

- Paral·lelament a aquests augments, es redueix la despesa financera (capítol 3 dels pressupostos) associada als serveis financers del deute acumulat (interessos, comissions bancàries, etc...), amb una reducció del -14,3%, fins assolir la quantitat de 2.054,7 milions d'€, principalment com a conseqüència de l'evolució dels tipus d'interès associats a les operacions d'endeutament compromeses per la Generalitat. De totes maneres, cal tenir present que aquesta despesa associada als interessos de l'endeutament ha incrementat el 42,7% des dels pressupostos del 2010.

En conjunt, la despesa no financera, component més important de la despesa que inclou les despeses de funcionament, transferències corrents i inversions, augmenta el 3,7%.

Dins de la despesa no financera, les despeses corrents⁸, de 28.236,1 milions d'€, augmenten el 3,5% respecte del 2014, amb un increment de la despesa de personal, la compra de béns i serveis, les transferències corrents, el fons de contingència, com de les despeses de capital (la despesa d'inversió). Com ja s'ha comentat només la despeses financeres, associades a l'endeutament, es redueixen.

La despesa de personal augmenta el 5,8%, 504,5 milions d'€ més que el 2014, principalment com a conseqüència de la recuperació de la retribució de la paga extra, i la recuperació del 15% del sou i la jornada laboral dels interins, compensat en part per la no reposició de les places vacants de les jubilacions, tret d'alguns casos concrets com els mossos d'esquadra...

Així, la retribució per ocupat mitjana augmenta el 6,8% com a conseqüència de l'efecte de la recuperació de la retribució extraordinària i de la recuperació de la jornada dels interins.

Finalment, la despesa en transferències corrents⁹, concepte que inclou la despesa en prestacions socials, ajudes i subvencions corrents, augmenta el 4,6%, 254,6 milions d'€ més que el 2014. Dins d'aquesta partida les transferències a les famílies i institucions sense finalitat de lucre augmenten el 3,1%, 102,2 milions d'€ més que el 2014, fins als 3.393,9 milions d'€.

4.- Augmenta la inversió pública però queda lluny dels pressupostos del l'any 2010

La inversió de tot el sector públic de la Generalitat, un cop sumada la inversió dels sistemes específics i fets els ajustos de liquidacions d'inversió corresponents a exercicis anteriors, és per l'any 2015 de 1.494,4 milions d'€ un 8,7% superior a la dels

⁸ Les despeses corrents incorporen la remuneració del personal, la compra de béns i serveis, la despesa d'interessos, i les transferències corrents fetes pel Sector Públic de la Generalitat (prestacions, ajudes, subvencions, etc...).

⁹ Sense comptabilitza aquella part de les transferències corrents pagades a l'administració local que prové directament de les transferències finalistes rep de l'Estat per aquest concepte, 3.097,7 milions d'€ el 2014 i 3.158,0 milions d'€ el 2015.

pressupostos del 2014, però encara molt lluny dels 6.010,2 milions d'€ pressupostats l'any 2010.

Per una part, es constata un increment de les inversions públiques (suma del capítol 6 i 7 dels pressupostos) que es situen en 1.642,4 milions d'€, un 7,3% més que l'any 2014. A això, cal afegir les inversions realitzades fora del Pressupost (sistemes específics de finançament¹⁰), que s'han reduït considerablement i aquest any només representen 4,1 milions d'€ amb diverses fórmules de finançament. A més, cal restar els pagaments d'obres comptabilitzades en el capítol 6 del pressupost i executades en exercicis anteriors, per valor de 152,1 milions d'€.

El motiu principal de l'increment de les inversions és l'augment en 177,9 milions d'€ del programa d'Infraestructures ferroviàries que respon a la dotació dels perllongaments dels Ferrocarrils de la Generalitat al Vallès i de les obres d'adequació del ramal de la L9 entre l'Avinguda Diagonal i l'aeroport del Prat. En aquest sentit, és destacable que no s'observa cap previsió d'inversió concreta per al ramal del barri i del polígon de la Zona Franca, malgrat que bona part de la infraestructura ja està acabada i requereix de manteniment.

5.- Es mantenen globalment les retallades de la despesa social malgrat el seu increment per l'efecte de la recuperació de la paga extra i la jornada i sou dels interins

La despesa social -que engloba la despesa en Protecció i promoció social, i en la Producció de béns públics de caràcter social¹¹-, augmenta el 3,9% en relació amb els pressupostos de l'any anterior, amb una dotació de 16.641,3 milions d'€. Aquest increment no és suficient per mantenir el seu pes en relació amb els pressupostos del 2014¹², i passa del 54,7% al 54,6% del total de la despesa, lleugerament per sota del 54,8% que significava en els pressupostos del 2010.

La despesa social per càpita, de 2.262,2 € per habitant¹³, es situa al nivell dels pressupostos del 2004.

6.- Recuperació parcial de la despesa de Foment de l'ocupació

Els pressupostos preveuen que l'any 2015 es crearan 47.900 nous llocs de treball (equivalents a temps de treball complet) en el conjunt de l'economia catalana. Això representa un increment de l'1,7% de l'ocupació.

¹⁰Els sistemes específics de finançament són una via per a reduir el dèficit públic traient fora dels Pressupostos despeses d'inversió. D'altra banda, cal tenir present que les inversions efectuades fora de Pressupost a través d'aquests sistemes de finançament, malgrat que s'ajorni el seu pagament, s'acaben incorporant als Pressupostos a través generalment d'incrementos de la despesa no financera futura.

¹¹ La despesa en Protecció social engloba els programes de despesa de Protecció social, Promoció social, i Foment de l'ocupació, mentre que la despesa en la Producció de béns públics de caràcter social engloba els programes de despesa de Salut, Educació, Habitatge i altres actuacions urbanes, Cultura, Llengua Catalana, Consum i Esports.

¹² El càlcul del pes de la despesa per programes o polítiques de despesa es fa sense comptabilitzar aquella part de la despesa destinada a amortització d'inversions de períodes anteriors. És a dir, comptabilitzant només la despesa dels capítols 1 a 8 dels pressupostos.

¹³ Pel càlcul de la Despesa social per càpita s'utilitza la despesa social dels capítols 1 a 9.

En aquests context, la política de Foment de l'ocupació, associada a les polítiques actives, inclou les despeses del programa d'Ocupabilitat, el programa d'Igualtat, qualitat i integració laboral, i el programa de Formació professional agrària i pesquera¹⁴, i té pressupostats 551,1 milions d'€, un 14,7% més que el 2014.

El programa d'Ocupabilitat, gestionat pel Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC), té com a finalitat de la seva despesa millorar les competències professionals de les persones treballadores (ocupades i desocupades) per tal d'incrementar l'índex d'ocupació i d'ocupabilitat i contribuir d'aquesta forma a millorar la competitivitat de les empreses amb centre de treball a Catalunya¹⁵. Aquest programa augmenta la seva despesa el 32,5% en relació amb el 2014, amb una dotació de 316,8 milions d'€. Aquest increment respon a la posada en marxa del programa de Garantia juvenil, una iniciativa europea adreçada a reduir l'atur juvenil, concretament del col·lectiu de joves més grans de 16 anys i menors de 25 anys, o menors de 30 anys en el cas de joves amb un grau de discapacitat igual o superior al 33%, i que no tenen feina ni estan formant-se. Gràcies a la posada en funcionament d'aquest programa es preveu que augmentarà un 42,9% el nombre de persones que realitzen un procés d'orientació. El que no és admissible és que això es faci a costa de reduir en un 57,1% el nombre previst de treballadors i treballadores en atur que participen en formació professional per a l'ocupació.

El programa d'Igualtat, qualitat i integració laboral té l'objectiu de garantir la igualtat d'oportunitats de determinats col·lectius (dones, persones discapacitades, persones immigrades extracomunitàries, persones amb risc d'exclusió social i joves) que per diferents motius tenen dificultats d'integració en el mercat laboral o ho fan en pitjors condicions salarials. La seva despesa es redueix el -3,1% en relació amb els pressupostos del 2014, fins als 232,7 milions d'€.

En relació als objectius estratègics i operatius d'aquest darrer programa, concretament en desenvolupar polítiques d'ocupació que donin resposta a les necessitats socials i econòmiques d'aquells col·lectius amb especial vulnerabilitat o especials dificultats, cal tenir present que:

- Des del 2010 s'ha retallat el nombre de famílies perceptores de la Renda Mínima d'Inserció (RMI) passant de 30.284 el nombre mitjà anual d'expedients vigents l'any 2010 a 25.000 el 2014. En els pressupostos del 2015 es manté inalterada la partida destinada a la RMI, que es dota amb 173 milions d'€, i es preveu una mitjana anual de 27.500 expedients de la RMI, 2.500 més que el 2014.
- Incrementa lleugerament, de 900 a 950, el nombre de persones treballadores en procés d'inserció a les empreses d'inserció de Catalunya.
- Es preveuen 5.000 actuacions d'inserció laboral adreçades a les persones destinatàries de la RMI, el mateix nombre que en els pressupostos del 2014, si bé el 2011 se'n va dur a terme 5.962.

¹⁴ Fins els pressupostos del 2011 la política de foment de l'ocupació s'estructurava en sis programes: programa d'Assessorament i intermediació ocupacional, programa de Promoció de l'ocupació, programa de Polítiques d'igualtat en l'àmbit de l'ocupació, programa de Qualificació professional, programa de Formació professional agrària i pesquera, i programa de Relacions laborals, condicions de treball i riscos.

¹⁵ Les definicions de les finalitats dels diferents programes de despesa s'obtenen de les memòries que acompanyen al Projecte de Pressupost de la Generalitat.

- El 2015 està previst que es realitzin 650 inspeccions per revisar el compliment de la quota de reserva del 2% de persones amb discapacitat, les mateixes que el 2014, si bé el 2012 se'n van realitzar 740.
- S'incrementarà en 1.250 persones amb discapacitat les contractades a través de Centres Especials de Treball (CET). Es vol passar de les 12.350 persones previstes el 2014 a les 13.600 persones el 2015, amb una reducció del -10,7% del pressupost en transferències (corrents i de capital) destinades als CET. La dotació pressupostària passa de 57,7 milions d'€ a 51,6 milions d'€.

Finalment, el programa de Formació professional agrària i pesquera passa d'1,4 milions d'€ a 1,6 milions d'€ el 2015.

7.- L'augment de la despesa en Salut és insuficient i consolida un escenari pressupostari de retallades

El total del pressupost consolidat de salut presenta un lleuger increment sobre el pressupost inicial de l'any 2014 d'un 1,9% (de 8.276,8 milions d'€ a 8.432,3 milions d'€), basat principalment en el restabliment de la paga extraordinària dels empleats públics, jornada i sous del personal interí.

Aquest increment no contempla l'encariment de la compra de béns i serveis per oferir els serveis de salut derivat de l'increment de l'IVA que es produirà en alguns productes sanitaris i que passarà del 10% al 21%.

Els "Ingressos a Tercers CatSalut" presenta una reducció del 44,47%, la qual cosa representa 2 milions d'€ menys respecte 2014, i 68 milions d'€ menys comparat amb els pressupostos del 2010 (de 70,3 milions d'€ als actuals 2,7 milions d'€).

És en aquest sentit que s'ha de considerar absolutament insuficient l'increment pressupostat, i que en definitiva consolida un escenari pressupostari de retallades en un sector fortament tensionat i que necessita una ràpida recuperació per evitar la fallida del sistema.

Per altra banda, la classificació funcional del pressupost de l'atenció sanitària posa de relleu que l'atenció primària presenta un augment del 0,76%, absolutament insuficient si realment es vol reforçar aquest nivell assistencial.

En l'àmbit del CatSalut les previsions pressupostàries per l'any 2015 mostren:

En relació amb la despesa de personal (Capítol I):

Aquest capítol fa referència al personal "propi", es a dir, al personal del Servei Català de la Salut. L'increment del 5,45% simplement contempla les mesures aprovades a la Mesa General (recuperació paga extra, interins...) sense que això suposi la recuperació d'aquelles mesures adoptades en els últims anys i que han comportat reduccions en el poder adquisitiu dels i les professionals.

En relació amb la compra de béns i serveis (Capítol II):

L'epígraf "Bens i serveis" per quart any consecutiu pràcticament no es modifica (amb un increment del 0,79%). Això significa que no es podran assolir les periòdiques reposicions necessàries d'utilatge i material, el que tensionarà encara més el pagament als proveïdors.

A l'apartat "compra de Serveis", que finança la compra d'activitat als centres del SISCAT, hi ha un lleuger increment del 1,15%. Aquesta partida finança la compra d'activitat als proveïdors de serveis sanitaris del sistema d'utilització pública i engloba sous de personal, utilatge, material, reposicions, inversions, amortitzacions, etc. Aquest increment s'ha de considerar absolutament insuficient al no tenir en compte algunes de les consideracions fetes a l'inici (increment IVA, personal...) i acabarà repercutint de forma negativa, novament, tant en les condicions laborals i retributives dels i les professionals, com en la qualitat del servei prestat a la ciutadania.

En relació amb les transferències corrents (Capítol IV):

Les partides tradicionalment més importants d'aquest capítol havien estat el "Contracte Programa ICS" i la "Farmàcia". Les altres eren "lliuraments per desplaçament", "pròtesis", "medicació especial i estrangera" i "altres transferències corrents". Aquest any s'ha inclòs l'epígraf "Transferències a entitats de l'Agrupació Salut" que inclou l'antic contracte programa de l'ICS.

Un cop més, el pressupost presenta un escenari absolutament irreal, amb un increment en farmàcia (receptes) de tant sols un 1,01% i reduccions del 12,42% en lliuraments per desplaçaments i del 43,09% en medicació especial i estrangera, sense clarificar quins mecanismes es pensen implementar per aconseguir de forma efectiva aquests objectius.

Per altra banda, l'augment del 4,05% de "Transferències a entitats de l'Agrupació Salut" amaga un increment de només un 3,90% a l'ICS (bàsicament per fer front a les mesures abans esmentades sobre personal i a les transferències de la salut penitenciària). Destaca una reducció de "transferències corrents" en aquesta entitat del 98,34% (793.993,02 € el 2014 front els 13.200,00 € el 2015) o un increment del 0% en el "finançament d'inversions" amb 15,6 milions d'€ destinats per a tot l'ICS, principal proveïdor sanitari de Catalunya amb 8 grans hospitals i el 80% de l'atenció primària (l'equivalent, per exemple, al destinat només al Consorci Mar Parc de Salut BCN i Consorci Sanitari Integral junts, 14,5 milions d'€)

En relació a les despeses de capital i aportacions de capital (Capítols VI, VII, VIII):

Aquests capítols engloben inversions, transferències de capital i aportacions de capital, tant per centres i serveis propis (ICS, EEPP), com per els participats (Consortis) o els concertats (resta SISCAT). En aquest apartat l'increment és del 0% i s'afegeix a les constants pèrdues d'aquest capítol, que ha passat de 346,1 milions d'€ del pressupost de 2010 als 191,2 milions d'€ el de 2015.

8.- La despesa en Educació recupera la paga extra del seu personal i el sou i la jornada dels interins, però acumula una reducció del 17,0% respecte dels pressupostos del 2010

La despesa en Educació, amb 5.234,8 milions d'€, significa el 17,2% del total del Pressupost, i augmenta el 7,9% en relació amb els pressupostos del 2014, si bé acumula una reducció del -17,0% des dels pressupostos del 2010. Aquest augment, s'explica bàsicament per la recuperació de la paga extra del personal docent i la recuperació del sou i la jornada del personal interí, tant dels centres públics com concertats, i en menor mesura, per l'increment de les inversions reals en infraestructures d'educació que recuperen part de la caiguda de l'any precedent, destinades al manteniment del centres públics.

El 81,7% de la despesa en educació es canalitza a través del programa d'Educació general, que comprèn totes les despeses associades a l'educació no universitària (l'educació infantil, la primària, la secundària obligatòria, el batxillerat i la formació professional), i experimenta un increment de la seva despesa del 8,1% en relació amb els pressupostos del 2014, amb una congelació de les plantilles de personal docent mentre que es preveu un augment de l'alumnat de més de 12.000 nous estudiants. Cal, a més, tenir en compte que des de l'any 2012 les dotacions docents s'han reduït en 2.694 places. Dins el programa d'Educació general destaca l'augment de la despesa destinada als concerts educatius privats amb un increment del 17,5%, 152,3 milions d'euros més que ens els pressupostos del 2014, augment que va clarament més enllà de l'augment exclusivament associat a la recuperació de la paga extra. Paral·lelament disminueixen de manera preocupant els recursos que la Generalitat de Catalunya destina a les llars d'infants municipals, 55 milions d'euros menys que l'any 2014, en reduir-se les partides de transferències corrents i de capital destinades a aquests centres públics.

En un context on els serveis educatius públics es fan més necessaris i on incrementa el nombre d'alumnes d'educació general no universitària, es manté pràcticament inalterada la despesa dels programes dels Servei complementaris a l'educació, del programa de beques i ajuts, i del programa de Formació del personal docent.

El programa de Serveis complementaris a l'educació¹⁶ manté pràcticament inalterada la seva despesa que es destina a finançar, entre altres, el manteniment dels plans educatius d'entorn, les aules d'acollida, els serveis i ajuts per transport i menjador escolar, i les unitats d'escolarització compartida (PQPIs i UECS). Cal tenir en compte però, que aquest programa des dels pressupostos del 2010 acumula una reducció del -31,5%. En aquest sentit, sorprèn la reducció en el nombre d'usuaris previstos pel 2015 en relació amb el 2014, tant del transport escolar com del menjador escolar, en el primer cas es passa de 72.000 a 65.000 usuaris, en el segon cas es passa de 47.200 a 43.000 usuaris, sense que s'hagin reduït les necessitats de cobrir aquests serveis.

El programa de beques i ajuts, que té com objectius garantir la igualtat d'oportunitats en l'àmbit de l'educació redueix de la seva despesa el -1,0%, i acumula una reducció del -76,4% des dels pressupostos del 2010.

El programa de formació del personal docent manté inalterada la seva dotació pressupostària, si bé acumula una pèrdua del -97,8% de la despesa des dels pressupostos aprovats del 2010.

¹⁶ Aquest programa té per objectius facilitar l'escolarització dels alumnes, afavorir la conciliació laboral i familiar, i facilitar que tot l'alumnat, especialment els que es troben en situació de dificultats, sigui escolaritzat en igualtat de condicions.

Finalment, el programa d'Educació universitària també augmenta la seva despesa el 8,3%, si bé acumula una reducció del 23,1% des del 2010

9.- Cau la despesa en habitatge

La despesa en habitatge i altres actuacions urbanes (llei de barris) es redueix el -6,0% respecte dels pressupostos del 2014, amb una dotació de 241,1 milions d'€, i acumula cinc anys consecutius de reducció. La caiguda de la despesa és conseqüència principalment de la reducció del -44,3% en la despesa del programa de Barris i nuclis antics. La quantitat passa de 39,1 milions d'€ en els pressupostos del 2014, a 21,8 milions d'€ per l'any 2015, i cal tenir en compte que aquest programa disposava d'una dotació de 88,9 milions d'€ el 2011.

Per una altra part, es manté pràcticament inalterada la quantitat pressupostada pel programa d'habitatge, amb un lleuger augment del 0,9%, que respon a:

- Al manteniment respecte del 2014 del nombre d'unitats de convivència que es preveu que rebin ajut al pagament del lloguer, 18.000 unitats el 2015.
- Augmenta només en 500 habitatges la previsió d'habitatges que poden rebre subvenció per rehabilitació, que passen de 2.000 habitatges l'any 2014 fins a 2.500 habitatges l'any 2015. Mentre que el 2012, 13.066 habitatges van rebre ajuts per a ser rehabilitats. Això no ajuda a la reactivació del sector de la construcció ni a incrementar la seva ocupació. En aquest sentit, el potencial d'estalvi per a les famílies (especialment les més desprotegides), la capacitat de reactivació d'un sector econòmic com el de la construcció molt castigat per la crisi, i la necessitat de reduir impactes ambientals (canvi climàtic, contaminació atmosfèriques, etc.), requereix d'uns objectius i unes actuacions molt més decidides per part de la Generalitat.
- Es segueix reduint, en un 60%, l'objectiu de promoció d'habitatges protegits a Catalunya, passant dels 500 habitatges iniciats el 2014 a 200 habitatges previstos pel 2015.

10.- Augmenta molt lleugerament la despesa en protecció social en un context d'increment de situacions de risc i vulnerabilitat

La despesa en protecció social, a través de la qual es financien els serveis socials adreçats a prevenir les situacions de risc, a compensar els dèficits de suport social i econòmic, i situacions de vulnerabilitat i dependència, té una dotació de 1.823,5 milions d'€, i augmenta lleugerament, el 2,1% respecte dels pressupostos del 2014.

Dels diferents programes associats a la despesa de protecció social, el més important és el programa de Promoció de l'autonomia personal que manté la despesa amb un lleuger increment de l'1,9% i una dotació de 1.404,1 milions d'€.

En el marc del programa de Promoció de l'autonomia personal, associat a l'atenció a la dependència, destaca:

- Un augment del 5,3%, fins a 90.000, del nombre de beneficiaris de prestació econòmica reconeguts en virtut de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència (LAPAD)..
- Una reducció del -11,1%, fins a 4.000, dels beneficiaris d'un ajut econòmic per a persones dependents en el marc del programa de Suport econòmic per a gent gran.
- Un augment del 8,1%, fins a 4.000, del nombre de beneficiaris de les ajudes d'atenció social per a persones amb discapacitats (PUAD).

Per una altra part, augmenta el 2,3% la despesa del programa d'Inclusió social i lluita contra la pobresa, amb una dotació de 196,9 milions d'€ per a les pensions o prestacions, per garantir el benestar d'aquells col·lectius més vulnerables i amb majors dificultats d'integració social (cònjuges supervivents, joves extutelats, i complements de pensions no contributives,...).

11.- Augmenta la despesa en Recerca, Desenvolupament i Innovació

Les polítiques de Recerca, Desenvolupament i Innovació augmenten la seva despesa en un 4,7%. De totes maneres, cal tenir present que els recursos destinats a aquestes polítiques estan encara lluny de la mitjana i dels objectius de la UE. També és necessari afegir, que aquest esforç en R+D+i no li correspon fer-lo només al govern sinó també a les empreses privades.

12.- Reducció de la despesa en Actuacions mediambientals

La política en Actuacions mediambientals experimenta una reducció del seu pressupost del -7,6%, 14,1 milions d'€ menys que el 2014.

Això és conseqüència de la reducció del -18,8% de la despesa del programa d'Infraestructures i gestió de tractament de residus, on, tot i així, es defineixen, en teoria, objectius que suposen avanços respecte la situació actual. Aquests objectius contrasten amb l'estancament, quan no reducció, dels percentatges de recollida selectiva que s'observen darrerament. En aquests sentit, la reducció de la despesa en aquest programa, que afecta negativament a la dotació pressupostària de l'Agència de Residus de Catalunya, no anima a pensar que aquesta tendència es pugui revertir durant 2015.

Els pressupostos inclouen, a més, diverses referències a un Pla d'Economia Verda que no es materialitza amb partides concretes que el puguin posar en marxa per tal de contribuir a la reactivació de l'economia amb criteris d'eficiència en l'ús dels recursos, i sostenibilitat ecològica. Cal recordar que aquest Pla ha estat anunciat repetidament per part de la Generalitat, fins i tot a nivell internacional (Cimera de Rio+20).

Resulta també sorprenent que el programa pressupostari de Prevenció i control ambiental contempli objectius de reducció del número d'instal·lacions amb certificació ambiental EMAS (309 previstos per a 2014, 290 per a 2015) i d'atorgament de l'etiqueta ecològica europea (de 100 a 90).

En aquest sentit, cal tenir en compte que és necessari arribar a l'objectiu de reduir la mitjana anual de partícules en suspensió PM10 a un màxim de 25 ug/m3 per assolir el compliment de les directives europees.

13.- Reducció de la despesa en Suport a la indústria

La despesa directe en suport a la indústria -a través del programa de Política d'Indústries- es redueix el -1,2% respecte dels pressupostos del 2014, i està dotada el 2015 amb 37,6 milions d'€ assignats als programes de Suport a la Indústria i al de Seguretat i prevenció del risc.

El programa de Suport a la Indústria, el més important en termes quantitius, es manté pràcticament inalterat amb un molt lleuger increment del 0,4%, i una dotació de 36,5 milions d'€. L'objectiu d'aquest programa és reforçar la competitivitat de la indústria catalana, incidint majoritàriament en la petita i mitjana empresa, per afavorir el seu posicionament en un mercat globalitzat. Amb aquesta finalitat, es posa a l'abast de les empreses d'aquest sector un conjunt de serveis i instruments adaptats a les seves necessitats: instruments de transformació empresarial i millora del model de negoci, programes i/o projectes d'impuls a sectors estratègics, serveis d'enginyeria, gestió de projectes d'inversió i programes de suport al reforçament empresarial.

Cal a més tenir en compte que el suport financer en general a l'activitat emprenedora es dur a terme a través del programa de Crèdit oficial que gestiona l'Institut Català de Finances (ICF). Els pressupostos del 2015 preveuen una reducció del -2,3% de la despesa d'aquest programa, que es dota amb una quantitat de 973,9 milions d'€. Aquest programa té per finalitat facilitar el finançament al sector públic i privat per tal de completar l'oferta financera del sector bancari, amb l'objectiu de promoure activitats econòmiques que contribueixin al creixement econòmic.

Finalment, cal també considerar la caiguda del -4,7% en la despesa associada al programa d'Internacionalització, promoció i foment del comerç, que es dota de 13,9 milions d'€ el 2015. Aquest programa persegueix proporcionar solucions específiques per a totes les fases del procés d'internacionalització, tant a aquelles empreses que encara no han començat i volen fer el primer pas, com de les que estan implantades a l'exterior i busquen oportunitats concretes d'inversió o diversificació.

14.- Reducció del dèficit i l'endeutament net

Els Pressupostos de la Generalitat presenten un dèficit de -1.439,8 milions d'€ (en termes SEC-95. Base 2000) que és el -0,7% del PIB català previst pel 2015. L'any 2014 el pressupost es va aprovar amb un dèficit de -1.979,1 milions d'€, el -1,0% del PIB, que es superarà amb escreix.

Així, l'evolució del dèficit pressupostat està d'acord amb l'escenari previst en el Programa d'Estabilitat 2011-2014 presentat per Espanya a la Unió Europea, que preveu avançar en el procés de consolidació fiscal, reduint el nivell del dèficit exigut a les CCAA de l'1% en l'any 2014, el 0,7% l'any 2015, i que es redueix al 0,3%, l'any 2016, i fins al 0% per a l'any 2017.

No obstant això, el compliment d'aquest objectiu de dèficit pel 2015 plantejat pels pressupostos està condicionat a uns ingressos que requereixen, necessàriament, d'un acord polític amb el govern central i la modificació del Projecte de Pressupostos Generals de l'Estat. Són 2.193 milions d'€ que no estaven previstos en els pressupostos del 2014, 789 milions d'€ corresponents a la bestrèta del Fons de competitivitat del model de finançament autonòmic, 645 milions d'€ corresponents a l'Impost sobre dipòsits bancaris, i 759 milions d'€ corresponents al conveni per actuacions inversores en infraestructures de la Disposició addicional tercera del l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

Pel conjunt del sector públic, els Pressupostos del 2015 presenten un desequilibri pel funcionament corrent de -1.148,9 milions d'€, mentre que les necessitats financeres per operacions d'inversió són de -569,2 milions d'€ i, per tant, el Sector públic de la Generalitat té una necessitat de finançament o dèficit pressupostari de -1.918,1 milions d'€. Això representa un 9,3% menys que l'any 2014.

En conjunt, l'endeutament net de tot Sector Públic de la Generalitat (tot l'endeutament menys aquella part destinada a amortització de préstecs anteriors) és de 1.586,3 milions d'€ pel 2015, i es redueix el 16,2% respecte dels pressupostos aprovats pel 2014. Això fa que la previsió de deute acumulat del Sector Públic de la Generalitat (en termes SEC) passi de 65.179 milions d'€ l'any 2014 a 67.192 milions d'€ l'any 2015, amb un augment del 3,1% respecte del 2014.

Conclusions

Els Pressupostos de la Generalitat pel 2015 mantenen la despesa social per càpita a nivell del 2004 i consoliden les retallades ja fetes.

D'altra banda són uns Pressupostos irrealistes perquè el seu equilibri depèn d'uns ingressos (inversions corresponents al compliment de la disposició addicional de l'Estatut, compensació de l'impost de dipòsits bancaris, anticipació del Fons de competitivitat del 2015) que requereixen d'un acord polític amb el Govern central i que el projecte de Pressupostos Generals de l'Estat no preveu.

Sense aquests ingressos extres, de 2.193 milions d'euros, no es pot complir amb l'objectiu de dèficit del 0,7% del PIB fixat pel Govern central, el qual fa recaure la major part de la reducció del dèficit sobre les comunitats autònomes.

Els Pressupostos contemplen un augment nominal del 4% respecte l'any anterior, una xifra que es situa per sobre de les previsions d'increment del PIB nominal (3%). Serien moderadament expansius si fossin reals. Es preveu la creació de 47.900 llocs de treball equivalents a temps complet, la qual cosa representa un increment de l'1,7% de l'ocupació.

En relació al 2014, la despesa global augmenta com a conseqüència principalment de la recuperació de la paga extra dels empleats públics i de la jornada i el salari del personal interí. No obstant, no es contempla l'abonament dels 44 dies meritats de la paga del 2012 que el Govern central pagarà als seus treballadors/res, ni la creació d'ocupació pública per recuperar part dels llocs de treball perduts des de 2011.

La inversió pública és de 1.494 milions d'euros i augmenta en un 8,7% en relació al 2014 (perllongament dels Ferrocarrils de la Generalitat al Vallès i obres de la línia 9 del Metro d'accés a l'Aeroport del Prat) però queda encara molt lluny dels 6.010 milions de l'any 2010.

Hi ha un increment de les polítiques de foment de l'ocupació per la posada en marxa del programa de Garantia juvenil, una iniciativa europea adreçada a reduir l'atur juvenil. No és en canvi admissible que això es faci a costa de reduir en un 57,1% el nombre previst de treballadors/res en atur que participen en formació professional per a l'ocupació. També hi ha una reducció del programa d'igualtat, qualitat i integració laboral.

En Salut el pressupost és insuficient i consolida un escenari de retallades i de congelació de la inversió en un sector fortament tensionat i que necessita una ràpida recuperació. Un cop més són irrealistes les despeses previstes en farmàcia (receptes)

La despesa en Educació recupera la paga extra i el sou i la jornada dels interins però acumula una reducció del -17% respecte de l'any 2010. Hi ha una congelació de plantilles en un context d'augment del nombre d'alumnes. És particularment negativa la forta caiguda en les transferències als Ajuntaments per a les despeses de llars d'infants.

El programa de beques que té com objectiu garantir la igualtat d'oportunitats disminueix la seva despesa i acumula una reducció del 76,4% des de l'any 2010.

En canvi, la despesa destinada als concerts educatius privats augmenta, la qual cosa posa de manifest que sí hi ha marges en els Pressupostos de la Generalitat per atendre millor les necessitats públiques si hi hagués voluntat política.

Disminueix la despesa en Habitatge i altres actuacions urbanes, com la llei de barris, i acumula cinc anys consecutius de reducció. Hi ha una forta reducció, en relació a l'any 2012, en el nombre d'habitatges que poden rebre subvencions per rehabilitació, la qual cosa no contribueix a la recuperació del sector.

Augmenta molt lleugerament la despesa en protecció social en un context d'increment de situacions de risc i vulnerabilitat. Des del 2010 s'ha retallat el nombre de perceptors de la Renda Mínima d'Inserció i en el 2015 es manté inalterada la partida destinada a RMI.

Es redueix la despesa en actuacions mediambientals afectant al programa d'Infraestructures i gestió de tractament de residus. També es redueix la despesa directa en suport a la Indústria, a l'activitat emprenedora i a la Internacionalització, promoció i foment del comerç.

Pel que fa a la despesa associada als interessos de l'endeutament hi ha una reducció del 14,3% respecte a l'any anterior, però que en relació a l'any 2010, suposa un increment del 42,7%.

En la Llei d'acompanyament dels Pressupostos, les modificacions introduïdes pel que fa a mesures fiscals i financeres en relació a noves taxes o nous fets impositius no tenen

una gran repercussió econòmica. L'augment més important és el del 5% sobre totes les taxes de quota fixa i es contempla en la pròpia Llei de Pressupostos.

Sí en canvi són significatives – i molt negatives – algunes modificacions en matèria legislativa que la Llei d'acompanyament incorpora de forma abusiva com la creació d'una Mesa de tot el Sector públic tret de les Universitats, és a dir Generalitat més empreses del sector públic, que pot buidar de contingut la negociació col·lectiva en empreses, consorcis i fundacions.

També, aprofitant aquesta llei, s'incorporen canvis legislatius en l'ICS per introduir reformes regressives sense passar pel Consell de direcció del Catsalut. En relació amb això, el CTEESC ha aprovat un dictamen per unanimitat en el que proposa eliminar totes aquestes reformes com la que permetria als comandaments de l'ICS acumular càrrecs.

En definitiva, els Pressupostos per al 2015 no tenen un caràcter social i es situen dins de la lògica de retallades que està presidint la política del Govern de la Generalitat.